

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อหาความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของข้ากรรไกรล่างกับการมีพันกรรมแท้ซึ่งส่องล่างคุดแบบชน และเพื่อหาความชูกของพันกรรมแท้ซึ่งส่องล่างที่คุดแบบชนในกลุ่มผู้ป่วยทันตกรรมจัดฟัน สูมตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจงตามเกณฑ์จากกลุ่มผู้ป่วยภาควิชาหันตกรรมจัดฟัน คณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 2500 คน นับจำนวนผู้ป่วยที่มีพันกรรมแท้ซึ่งส่องล่างคุดแบบชนเพื่อคำนวณหาความชูกพบว่าความชูกของผู้ป่วยที่มีพันกรรมแท้ซึ่งส่องล่างคุดแบบชนเป็นร้อยละ 1.92 และวัดค่าองค์ประกอบของข้ากรรไกรล่าง 11 ค่า ได้แก่ ความยาวคอร์ปัส ความยาวข้ากรรไกรล่าง ความสูงข้ากรรไกรล่างส่วนท้ายพันกรรม ความยาวข้ากรรไกรล่างส่วนลำตัว มุนแม่นดิบิวาร์ อาร์ค มุนโภเนียล มุนโภเนียลส่วนบน มุนโภเนียลส่วนล่าง ความยาวส่วนโค้งแนวพันล่าง เคลื่อนคลาด ความกว้างส่วนหลังของส่วนโค้งแนวพันล่าง และขนาดโค้งสปี โดยวัดค่าจากภาพรังสีและแบบจำลองพื้นก่อนการรักษาเพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของข้ากรรไกรล่างแต่ละองค์ประกอบกับการคุดแบบชนของพันกรรมแท้ซึ่งส่องล่างด้วยการวิเคราะห์ความถดถอยโลจิสติกอย่างง่ายแบบสองกลุ่ม

องค์ประกอบของข้ากรรไกรล่างที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีพันกรรมแท้ซึ่งส่องล่างคุดแบบชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ได้แก่ ความยาวของข้ากรรไกรล่าง ส่วนลำตัว ความยาวส่วนโค้งแนวพันล่างเคลื่อนคลาด ความกว้างส่วนหลังของส่วนโค้งแนวพันล่าง และขนาดโค้งสปี

The purpose of this study was to investigate the relationship between the mandibular components and the impaction of lower permanent second molar and to investigate the prevalence of the impaction of lower permanent second molar in the orthodontic patients. Samples were selected by purposive sampling from 2500 patients in the Department of Orthodontics, Faculty of Dentistry, Chulalongkorn University. The patients with the impaction of lower permanent second molar were counted to calculate the prevalence. The prevalence of the impaction of lower permanent second molar in this study was 1.92%. The 11 mandibular components which are corpus length, effective length of mandible, ramus height, mandibular body length, mandibular arc, gonial angle, upper gonial angle, lower gonial angle, lower arch length discrepancy, posterior arch width and curve of Spee were measured from the pretreatment radiographs and dental casts. The binary simple logistic regression analysis was performed to determine the relationship between each of the mandibular components and the impaction of lower permanent second molar.

The mandibular components which had a significant relationship to the impaction of lower permanent second molar at 95% confidence intervals were mandibular body length, lower arch length discrepancy, posterior arch width and curve of Spee.